

Клас: 5.

Дата: 26 березня 2020 року.

Урок № 91.

Тема: Діалог-розпитування (усно)

В ОКРЕМОМУ зошиті з української мови, у якому ви працюєте під час карантину, записати дату (вона написана вище) і переписати усю тему (вона написана вище після слова «тема»).

Скарга на батьків

Ну і мама! Ну і тато!
Наче справжні дошкільнята!
Нічогосінько не знають –
Смішно й сказати комусь! –
Бо щодня мене питають
Лиш одне: «Чому й чому».
- Ти чому образив Віту?
- Ти чому отримав двійку?
- І чому прийшов так пізно?
- І чому в шкарпетках різних?
- А чому портфель без ручки?
- І чому такий синець?
Ох, настане мій кінець!
Не поясниш їм ніколи –
Хоч би й дуже захотів.
Треба їх віддати до школи –
Хай питають вчителів.

(Із журналу «Початкова школа»).

Сьогодні ми з вами пригадаємо, що таке діалог, як його правильно оформляти. А також познайомимося із новим терміном «діалог-розпитування».

Актуалізація опорних знань (усно дати відповіді на питання):

- Скільки типів мовлення вам відомо?
- Який тип мовлення ми найчастіше використовуємо у діалозі?
- Скільки стилів мовлення вам відомо?
- У якому стилі, на вашу думку, ми сьогодні будемо працювати?

Новий матеріал.

Робота з підручником.

Пригадати, що таке діалог та як він оформлюється тобі допоможе матеріал підручника, розміщений у § 64, на с. 183: «Теоретичний матеріал» (прочитати).

Прочитати і пригадати. До зошита нічого НЕ ПЕРЕПИСУВАТИ!

Особливості діалогічного мовлення:

- ❖ Емоційна забарвленість;
- ❖ Спонтанність;
- ❖ Двосторонній характер.

Типи діалогів:

- ❖ діалог-розпитування;
- ❖ діалог-домовленість;
- ❖ діалог-обмін думками;
- ❖ діалог-обговорення.

Функції діалогічного мовлення:

- ❖ повідомлення інформації;
- ❖ прийняття (неприйняття) інформації;
- ❖ обмін судженнями;
- ❖ обґрунтування своєї думки;
- ❖ взаємопереконання.

Створення діалогу-розпитування.

Прочитайте грецьку народну казку і знайдіть у ній діалог. Погляньте, як він оформлений. Що ви змогли дізнатися саме із діалогу. Чи можна сказати, що це діалог-розпитування?

Заєць та Лисиця

Якось Заєць та Лисиця йшли лісовою дорогою. Вони дуже зголодніли, а довкруг нічого живого, тільки мороз потріскував.

- Ой-ой-ой-ой, - заскиглила Лисиця. – Чи довго ми будемо так мучитися? Всередині бурчить – їсти хочеться!

- А я? – обіззався Заєць. – Мабуть, задубію від холоду, і сил немає, щоб погрітися.

Похнюпившись, вони йшли дорогою. Аж бачать – сільське дівча із кошиком іде назустріч. Лисиці і Зайцю захотілося подивитися, що там у кошику. Вітерець доніс запах свіжого хліба.

- Зайчику, - каже Лисиця, - треба щось придумати, щоб той хліб став наш.

- Згода! Тільки скажи що, я все зроблю.

- Ляж посеред дороги і прикинься мертвим, - мовила Лисиця. – Дівчина поставить на землю кошик, нахилиться до тебе, а я тим часом схоплю той кошик і втечу. Потім поділимось.

- Добре! – зраділо вигукнув Заєць.

Він ліг посеред дороги, вдаючи мертвого, а Лисиця заховалася за дерево. Дівчина, побачивши Зайця, поставила кошик на землю і нахилилася, щоб його забрати. Лисиця вискочила із схованки, схопила кошик і дременула в ліс. Заєць слідом за нею.

- Як гарно все вийшло! – мовив Заєць, наздоганяючи Лисицю. – Нумо тепер ділитися.

- Ділитися? – здивувалася Лисиця. – Це ж я викрала кошик! А ти що зробив?

- Хіба не допомагав тобі? Хіба я не вдавав мертвого? Якби не я, хіба дівчинка поставила б кошик на землю?

- Не базікай, - відмахнулася Лисиця, - дай мені спокійно поїсти.

Бідолашний Заєць не знав, що йому робити. Сві він і похилив у відчаї голову. Аж тут йому сяйнуло.

- Правду кажеш, Лисичко, - мовив Заєць. – Ти викрала кошик із хлібом, і, звичайно, він твій. Але чого тобі даватися самим хлібом? Тут недалечко озеро. Якщо наловимо риби, буде в нас царська їжа.

- А якже наловити? – спитала Лисичка. – Я не вмію, та й снасті немає.

- Опустити хвіст у воду. Голодна риба буде чіплятися за нього. Витягай хвіст – і риба твоя. Озерна риба смачнюча!

У Лисиці аж слина стекла.

- Та невже?

- Не віриш? Поспішай-бо – скоро озеро замерзне.

Лисиця побігла на озеро, опустила хвіст і стала чекати.

- Зайчику, любий! – згодом заверещала вона. – Я не можу поворухнутися, мій хвіст примерз. Допоможи мені!

- Спочатку попоїм! – засміявся Заєць. – На порожній шлунок і душа смутиться, кажуть люди.

Сів хитрий Заєць, з'їв увесь хліб, а потім каже Лисиці:

- Не бійся, весною лід розтане – от і витягнеш хвоста. Чекай, розумнице, до весни.

І Заєць побіг, залишивши Лисицю, прикуту до льоду.

Складання діалогу-розпитування.

Оберіть одну із тем, яка найбільше припала Вам до душі, створіть діалог-розпитування (7 – 8 реплік) та **запишіть його до зошита і надішліть у один із способів:**

1) у вайбері за номером 099-64-84-572;

2) у месенджері Facebook, перейшовши за посиланням: натискай Ctrl і [Ірина Васильєва](#)).

(Я раджу вам його записати, бо коли ви вийдете із карантину, то забудете те, що хотіли розкрити у власному діалозі).

Ви записуєте і свої репліку і вашого співрозмовника.

Орієнтовні теми діалогу-розпитування:

1) Домашня тварина, про яку ти мрієш (з використанням реплік-речень, що містять означення);

- 2) Твоє улюблене заняття (з використанням реплік-речень, що містять додатки);
- 3) Як пройти до музею (з використанням реплік-речень, які містять обставини).

Д/з.

Пригадати, що таке діалог та як він оформлюється тобі допоможе матеріал підручника, вміщений у § 64, на с. 183: «Теоретичний матеріал» + теоретичний матеріал у конспекті уроку (вивчити). Повторити вивчений матеріал і підготуватися до КР.

С. 158, рубрика «Готуємось до тематичного оцінювання» (виконати письмово тестові завдання). Ці завдання мені **НАДСИЛАТИ НЕ ПОТРІБНО!** **Ви маєте надіслати мені тільки ДІАЛОГ-РОЗПИТУВАННЯ, який ви написали.**

Завдання виконати і надіслати мені (діалог я маю на увазі) до 02 квітня (четвер) 2020 року (включно)!